

Przemysław Wipler
Poseł na Sejm RP
ul. Kopernika 30 lok. 421
00-336 Warszawa

Warszawa, 24 listopada 2011 r.

Pan

**Paweł BOGDZIEWICZ,
Radca – Konsul**

**Rzeczypospolitej Polskiej w
Bukareszcie**

**Aleea Alexandru 23
011821, sector 1
Bucuresti (Bukareszt)
Romania (Rumunia)**

Skarga

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora¹, w związku z art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej², działając w celu zapewnienia przestrzegania praw człowieka, w tym praw kibiców sportowych, w imieniu Stowarzyszenia Kibiców Legii Warszawa, zwracam się z prośbą o nadesłanie informacji w sprawie naruszania praw obywatelskich i praw człowieka ze strony klubu sportowego Rapid Bukareszt i jego służb porządkowych, mających miejsce w dniu 20 października br. przy okazji meczu Rapid Bukareszt- Legia Warszawa na stadionie narodowym w Bukareszcie odbywającym się o godz. 21.00 czasu polskiego. Jednocześnie, zwracam się z prośbą o podjęcie działań mających na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji oraz podjęcie kroków prawnych przewidzianych przepisami prawa w celu dochodzenia ochrony polskich obywateli.

---

¹ Art. 16 ust. 1: „Posłowie i senatorowie mają prawo uzyskiwać od członków Rady Ministrów oraz przedstawicieli właściwych organów i instytucji państwowych i samorządowych informacje i wyjaśnienia w sprawach wynikających z wykonywania obowiązków poselskich lub senatorskich”.

² Art. 10 pkt 1: „Konsul chroni prawa i interesy Rzeczypospolitej Polskiej i jej obywateli”.

Opisane poniżej zachowania władz klubu i organizatorów meczu naruszają zarówno przepisy prawa karnego, jak i Regulamin Bezpieczeństwa UEFA, przyjęty przez Komitet Wykonawczy UEFA w dniu 5 października 2006 r., który wszedł w życie w dniu 1 czerwca 2007 r. (zwanego dalej „**Regulaminem**”) ³.

Na podstawie wpływających do mojego biura poselskiego skarg, poniżej przedstawiam naruszenia prawa jakie miały miejsce wobec wobec polskich obywateli.

- a) Organizatorzy nie zapewnili informacji o sposobie dotarcia na stadion. Z tego względu część kibiców na własną rękę starała się tam dotrzeć, tj. środkami komunikacji miejskiej, taksówkami, lub pieszo.

Tymczasem art. 25 wyżej wymienionego Regulaminu (*Information to visiting supporters*) stanowi, że klub powinien zapewnić kibicom gości niezbędne informacje, ułatwiające dotarcie na stadion takie jak: odległość stadionu od stacji, lotniska, informacje o dostępnym transporcie na stadion i ze stadionu, etc.

- b) Osoby udające się na stadion były zatrzymywane przez funkcjonariuszy policji i przewożone tam pojazdami przeznaczonymi dla osób zatrzymanych i tymczasowo aresztowanych, tj. tzw. więźniarkami z zakratowanymi oknami i pod eskortą policji. Wysadzano ich następnie pod stadionem przy wejściu dla kibiców Rapidu i wchodziły one razem z kibicami Rapidu, w tym przypadku osoby te nie były w ogóle poddawane kontroli przez ochronę przed wejściem na stadion

Powyższe stanowi naruszenie art. 10 Regulaminu zgodnie z którym organizator powinien zapewnić ścisłe rozdzielanie kibiców obu drużyn⁴ oraz art. 24 ust. 2 Regulaminu (*Travel of visiting supporters*), który przewiduje, że w sytuacji, gdy spodziewanych jest więcej niż 500 kibiców gości (spodziewanych było ok. 2500 kibiców z Warszawy), to klub powinien zapewnić wystarczającą liczbę ochroniarzy (stewardów) do towarzyszenia kibicom na mecz i z powrotem. W żadnym razie nie mogą zaś tego wykonywać oddziały policji, przeznaczone do reagowania na naruszenia porządku publicznego. Narusza to również

---

³ UEFA Safety and Security Regulations UEFA Executive Committee at its meeting on 5 October 2006. They come into force on 1 June 2007.

⁴ **Article 10 – Spectator segregation and crowd dispersal strategy 1** For a match where spectators are segregated, a segregation strategy must be drawn up by the match organiser in conjunction with the chief police officer and/ or stadium security officer. If necessary, this strategy will also include a parking strategy for the different groups of supporters.

art. 27 Regulaminu zabraniający organizatorom doprowadzenia do wymieszania się kibiców obu drużyn⁵.

Ponadto zgodnie z art. 244 § 1 polskiego kodeksu postępowania karnego, Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym. Z pewnością nie zachodziły te przesłanki wobec polskich kibiców, którzy spokojnie udawali się na mecz. Z kolei bezprawne pozbawienie wolności, a za takie należy uznać zatrzymanie w celu przewiezienia na stadion wyczerpuje znamiona przestępstwa określonego w art. 189 § 1 polskiego kodeksu karnego: „Kto pozbawia człowieka wolności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

c) Reszta kibiców, ok. 2000 osób została przywieziona pod wejście odrębne, tylko dla nich przeznaczone i na ok. 3 godziny przed rozpoczęciem meczu rozpoczęło się powolne ich wpuszczanie na stadion. Służby porządkowe wraz z funkcjonariuszami policji zabierały im zapalniczki, kosmetyki (kobietom), jedzenie, płyn do szkieł korekcyjnych do oczu, okulary, a także wszystkie posiadane przy sobie monety, a niektórym nawet klucze do mieszkania. Osoby przeszukiwane były zmuszane nawet do ściągania butów.

Doszło tym samym do naruszenia elementarnych zasad postępowania przy imprezach masowych. W sposób jaskrawy zostało naruszonych szereg przepisów prawa polskiego i międzynarodowego. Zgodnie z art. 227 polskiego kodeksu postępowania karnego, przeszukanie lub zatrzymanie rzeczy powinno być dokonane zgodnie z celem tej czynności, z zachowaniem umiaru i poszanowania godności osób, których ta czynność dotyczy, oraz bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości.

Według art. 20 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, Służby porządkowe i informacyjne są uprawnione do:

---

⁵ **Article 27 – Segregation of spectators** 1 If the circumstances so require, the segregation of the different groups of supporters must begin as far from the stadium as possible, to safeguard against the undesirable mixing of the various groups in the stadium approaches or turnstile areas. 2 Separate car and bus parks, preferably on different sides of the stadium and as near as possible to their respective viewing sectors, must be provided for the various groups of supporters.

- 1) sprawdzania i stwierdzania uprawnień osób do uczestniczenia w imprezie masowej, a w przypadku stwierdzenia braku takich uprawnień - wezwania ich do opuszczenia imprezy masowej;
- 2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 3) przeglądania zawartości bagaży i odzieży osób w przypadku podejrzenia, że osoby te wnoszą lub posiadają przedmioty, o których mowa w art. 8 ust. 2. Zgodnie z tym przepisem, „zabrania się wnoszenia na imprezę masową i posiadania przez osoby w niej uczestniczące broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów, materiałów wybuchowych, wyrobów pirotechnicznych, materiałów pożarowo niebezpiecznych, napojów alkoholowych, środków odurzających lub substancji psychotropowych”. **Czynności powyższe, stanowi ustęp 3 tego artykułu, powinny być wykonywane w sposób zapewniający poszanowanie godności ludzkiej oraz innych dóbr osobistych osoby, w stosunku do której zostały podjęte.**

Również art. 28 Regulaminu UEFA zabrania wnoszenia niebezpiecznych przedmiotów. Z pewnością ani kosmetyki, ani jedzenie, ani klucze do takich rzeczy niebezpiecznych nie należą. A jeśli organizator uważa za takie przedmioty np. okulary, czy pożywienie należą do niebezpiecznych to powinien o tym napisać wcześniej w regulaminie meczu i przekazać tę informację kibicom gości, a nie dokonywać ich konfiskowania przy wejściu na stadion. W ewidentny sposób organizatorzy złamali tym samym wspomniany art. 28 Regulaminu UEFA mówiący, iż: „organizator meczu musi zapewnić dla widzów przed meczem odpowiednią dostępną publicznie informację o tym, jakich przedmiotów i substancji nie wolno wносить na stadion i jakie potencjalnie grożą za to kary wobec klubu, którego oni wspierają, łącznie z wykluczeniem z rozgrywek UEFA”⁶.

Powyższe działania, tak jawnie naruszające godność człowieka i gwałcące wszelkie normy prawne i etyczne podejmowane były na przestrzeni ponad 3 godzin, co uniemożliwiło znacznej większości kibiców Legii Warszawa obejrzenie pierwszej połowy meczu.

---

⁶ **Article 28 – Information for spectators** **1** The match organiser must ensure that spectators are made aware before the match – by public address system announcements or any other appropriate means – of All prohibitive measures and controls related to the match. **2** The match organiser must remind spectators of the importance of not attempting to take prohibited items or substances into the stadium, of the need to behave in a sporting and reasonably restrained manner, and of the potentially serious consequences any breach of these obligations could have for the players and teams they support, including disqualification from competitions.

Oprócz niewątpliwego uszczerbku majątkowego, jaki ponieśli z tego tytułu w postaci utraty prawa oglądania widowiska, za co wcześniej zapłacili, należy zwrócić uwagę na naruszenie przez organizatora art. 30 Regulaminu UEFA.

Przepis ten statuuje zasady organizacji wpuszczania na stadion (*Opening of the stadium gates to spectators*). Zgodnie z nim: „organizator meczu wraz z policją decyduje, o której godzinie bramy powinny być otwarte biorąc pod uwagę takie kryteria jak: a) liczba spodziewanych widzów, b) spodziewany czas przybycia kibiców na stadion, etc”⁷. Z kolei art. 32 ust. 3 stanowi, iż wyszkolona służba ochroniarska musi zapewnić, aby widzowie zostali sprawnie i efektywnie dopuszczeni do swoich miejsc siedzących bez opóźnienia i zamieszania⁸.

Powyżej opisane przeszukania kibiców Legii miały miejsce trzykrotnie. Po raz pierwszy przed wejściem w bramę stadionu. Następnie dwie-trzy godziny kibice oczekiwali w ogromnym tłoku, gdzie zmuszona była przyjeżdżać karetka pogotowia ratunkowego ó, gdyż dochodziło do licznych omdleń. Kolejne przeszukanie miało miejsce po przekroczeniu bramy stadionu i tu kibice zmuszeni byli, jak wyżej wspomiano m.in. do ściągania butów, a skonfiskowane rzeczy, m.in. takie jak pożywienie, kosmetyki, klucze czy monety służby porządkowe wyrzucały pod płot. Kolejne, trzecie z rzędu przeszukanie miało zaś miejsce już w samym momencie wchodzenia na trybunę. Reasumując organizatorzy trzykrotnie dokonywali przeszukania tych samych osób.

Przepis art. 33 Regulaminu UEFA stanowi, iż przeszukanie musi być przeprowadzone w sposób nie naruszający godności i efektywny. Organizator nie może dopuścić do tego, aby kibice byli przeszukiwani więcej niż 1 raz i aby przeszukanie powodowało zbędną zwłokę, opóźnienie lub starzało niepotrzebne napięcie⁹.

---

⁷ **Article 30 – *Opening of the stadium gates to spectators*** The match organiser, together with the chief police officer and/or stadium security officer, decides at what time the stadium gates should be opened to spectators, taking into account the following criteria: a) anticipated number of spectators; b) expected time of arrival at the stadium of the different groups of spectators; c) entertainment of spectators in the stadium (entertainment on the playing field, refreshment possibilities, etc.); d) space available outside the stadium; e) possibility for entertainment outside the stadium; f) segregation strategy outside the stadium.

⁸ **Article 32 – Security personel:** Sufficient and properly trained stewards must be on duty within the stadium to ensure that spectators are directed to their seats efficiently and smoothly without delay and confusion.

⁹ **Article 33 – Screening and searching of spectators :** Screening and searches must be carried out sensibly and effectively to ensure that spectators are not searched more than once and that the searches themselves do not become the cause of undue delay or create unnecessary tension.

UEFA stwierdziła w art. 49 Regulaminu, że za jego naruszenie grożą kary dyscyplinarne wymierzane przez UEFA.

Ponadto, w związku z powyższym, warto wspomnieć o Regułach Bezpieczeństwa FIFA, uchwalonych w dniu 20 grudnia 2008 r. (weszły w życie 1 stycznia 2009 r.) - art. 19 ust. 4 (**Security checks**), zgodnie z którym ochroniarze nie mogą dokonywać przeszukania z użyciem siły, do czego podczas opisywanych tu wydarzeń, nagminnie dochodziło¹⁰.

Z kolei rzeczy zatrzymane przy przeszukaniu powinny być albo przekazane w ręce policji, albo umieszczone w specjalnym schowku, zapewnionym przez organizatora na stadionie, z którego mogą po meczu odebrać je kibice¹¹. Tymczasem były one, jak wyżej wspomniano wyrzucane pod płot bez jakiegokolwiek kontroli.

Doszło tym samym do naruszenia art. 5 Reguł FIFA przewidującego, że każde wejście musi być wyposażone w miejsca do bezpiecznego przechowywania skonfiskowanych przy wejściu przedmiotów¹².

Niezależnie od powyższego, należy podkreślić, iż obywatele polscy przebywający za granicą znajdują się pod ochroną polskiego prawa karnego, które nakazuje ściganie przestępstw spowodowanych przez cudzoziemców wobec nich.

Zgodnie z art. 110 § 1 kodeksu karnego, Ustawę karną polską stosuje się do cudzoziemca, który popełnił za granicą czyn zabroniony skierowany przeciwko interesom obywatela polskiego.

Jak podkreśla się w doktrynie: „Przesłanką uzasadniającą przewidzianą w art. 110 § 1 odpowiedzialność cudzoziemca za przestępstwo popełnione za granicą jest skierowanie tego przestępstwa przeciwko interesom obywatela polskiego (zasada przedmiotowa, zwana też zasadą ochronną zwykłą). Istnieje więc w tym wypadku **polSKI interes** prawny w pociągnięciu cudzoziemca do odpowiedzialności karnej, przy czym ustawa nie wprowadza żadnych przedmiotowych ograniczeń w tym zakresie. Realizacja polskiej jurysdykcji zależna jest od tego, czy cudzoziemiec przebywa w Polsce i można go pociągnąć do

---

¹⁰ The FIFA Executive Committee adopted these regulations on 20 December 2008. They shall come into force on 1 January 2009.

¹¹ Art. 19 ust. 4 Reguł FIFA: Should any objects be found in violation of par. 2 above, they shall be handed to the police or stored on a temporary basis.

¹² Article 5 **Stadium perimeter, turnstiles and checkpoints**: All entry points must be equipped with facilities for searching persons and examining objects, and for storing objects securely.

odpowiedzialności według prawa polskiego, czy też przebywa za granicą i zostało przeciwko niemu wszczęte postępowanie karne, zachodzi możliwość przejęcia ścigania itp.”¹³.

Z kolei zgodnie z art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej: „Konsul chroni prawa i interesy Rzeczypospolitej Polskiej i jej obywateli”.

W związku z powyższym, uprzejmie proszę o rozpatrzenie niniejszej skargi, zbadanie sprawy i zastosowanie środków przewidzianych przez przepisy.

---

¹³ A. Marek, Komentarz do art.110 Kodeksu karnego, LEX .